

A boszorkányok

A boszorkányokról mindenki tudja (1), hogy öregek, csúnyák és gonoszak. Hegyes kalapjuk és rongyos (2), fekete ruhájuk van, seprűnyélen lovagolnak (3), és egy nagy fazékban mindig valamilyen varázsitalt (4) főznek, miközben a fekete macskájuk is ott sertepertél (5) körülöttük. A boszorkányok csúnyán rikácsolnak (6), hangosan és csúnyán nevetnek és időnként békává varázsolnak egy királyfit. Természetesen minden gyerek fél tőlük (7). Boszorkányok azonban nem csak a mesékben fordulnak elő (8). A középkorban (de még a kora újkorban is) úgy gondolták, hogy azok az emberek, akik az ördöggel összefognak (9), boszorkányok. Sok embert meggyanúsítottak boszorkánysággal (10, 11), és miután ezt különleges módszerekkel bebizonyították (12), sok embert meg is öltek (13).

1) tud vkiről vmit

Tudtad Feriről, hogy vegetariánus?

2) rongyos

a) rongy

Olyan textildarab, amely ruhának már nem használható. Gyakran használják takarításra, de sokszor már csak a szemétkébe dobják.

Mindig ezzel a ronggyal töröljük le az autót.

b) rongyos

A rongyos ruha régi, szakadt, már nem is igazán használható ruhaként.

Ebben az utcában mindig látok egy szerencsétlen, rongyos ruhákat viselő hajléktalant.

3) lovagol

a) ló

A ló egy négylábú állat.

A szomszédban vannak lovak. Én is szeretnék egy lovat. Még soha nem ültem lovon.

b) lovas

Az az ember, aki a lovon ül, egy lovas.

A magyar lovasok többször is jártak Nyugat-Európában a X. században.

c) lovagol

Lovon ülve megy valahova. Időnként akkor is használjuk, ha nem lovon ül valaki, de hasonlóan ül egy állat hátán. Vicces szóalkotás az analógián alapuló *tevegel* és *szamaragol*.

Kis koromban tanultam lovagolni, de már több mint 20 éve nem ültem lovon.

d) lovaglás

Az a sport, amelyben az ember egy lovon ül.

A lovaglás nagyon szép sport, de sok minden kell hozzá: csizma, sisak, megfelelő ruha – és persze egy ló.

4) varázsital**a) varázsol vkit vmivé / elvarázsol vkit**

Természetfeletti erővel valamilyen racionálisan lehetetlen dolgot csinál (pl. átváltoztat vagy eltüntet valamit).

A mesében a boszorkány békává varázsolta a királyfit.

b) varázslat

A racionális gondolkodás szerint lehetetlen esemény.

Láttátok? Az előbb még itt volt a nagyszakállú ember, aztán csettintett egyet és eltűnt. Ez varázslat!

c) varázsló

Olyan ember, aki varázsolni tud. Mesékben fordul elő.

A Gyűrűk ura című regényben és filmben szerepel Gandalf, a varázsló.

d) varázspálca, varázsital

Varázsláshoz használt kellékek. A varázspálcával rámutatnak dolgokra, a varázsitalt megisszák.

Asterix megitta a varázsitalt, és ettől hihetetlenül erős lett.

Feladatok**Egészítse ki a mondatokat a megadott szavakkal!**

rólam, rongy, rongyos, lovak, lovagolni, lovaglás, varázsló,

A kedvenc állataim a _____.

Én még gyerekkoromban megtanultam _____.

A _____ az egyik legszebb sport, kár hogy elég drága.

A punkok és a rockerek sokszor szakadt, _____ ruhában járnak.

Legalább 2 óra, mire a torta elkészül. Hamarabb nem megy, én sem vagyok _____.

A szomszédaim nem tudnak _____ túl sokat, mert nem szoktam velük beszélgetni.

A földre csöppent egy kis olaj, amikor az autóba tölöttem. Ott egy _____, töröld fel, légy szíves.

5) sertepertél

Cél nélkül, esetleg valamire várva le-föl jár, sétálgat, amivel másokat lehet, hogy zavar is.
Szinonimák: téblábol, lábatlankodik, kolbászol.

Kisfiam, ne sertepertélj itt a konyhában, mert véletlenül rálépek a lábadra!

6) rikácsol

Csúnyán, magas és rekedt hangon kiabál, visít.
A mesében a boszorkány mindig rikácsolva beszél.

7) fél tőlük**a) fél valakitől**

Félek a kutyáktól, mert egyszer megharapott egy.

b) félelem

Egy érzés, amelyet akkor érzünk, amikor félünk.
Ez a kutya nem ismeri a félelmet, még olyan kutyát is megtámad, amelyik sokkal nagyobb nála.

c) félelmetes

Amitől az emberek félnek.
Ezt a mesét nem szeretik a gyerekek, mert szerepel benne egy félelmetes boszorkány.

8) előfordul

Valami előfordul valahol: megtalálható valahol. (pl. egy állat- vagy növényfajta)
Magyarországon nem fordulnak elő mérges pókok.

Valami előfordul valakivel: valami megtörténik valakivel.

Tegnap Pista összetörte az autóját. Ilyen vlem nem fordulhat elő, mert mindig lassan és óvatosan vezetek.

10) boszorkányság

Boszorkány-lét, vagy boszorkány-életforma, illetve boszorkányok által végzett varázslat.
Manapság olyan dolgokra használják, amelyek érthetetlenek vagy lehetetlenek tűnnek.
A -ság / -ség képzővel főneveket képezhetünk más főnevekből vagy melléknevekből, pl:
jóság, szépség, betegség, anyaság stb. Ismert -ság / -ség képzős szavak pl. a *rendőrség, tűzoltóság, pékség*.

Régen sokan úgy gondolták, hogy az internet valami boszorkányság, pedig könnyen meg lehet tanulni a használatát.

11) meggyanúsít vkit vmivel**a) meggyanúsít vkit vmivel**

Azt mondja, hogy valaki valami rosszat tett, valamilyen bűncselekményt követett el.

A rendőrség a szomszédot gyanúsította meg az arany ellopásával. A házkutatás közben meg is találták az aranyat, és a szomszédot börtönbe vitték.

b) gyanú

Az a gondolat vagy érzés, amikor úgy gondoljuk, hogy tudunk valamit vagy rájöttünk valamire, de ebben még nem vagyunk teljesen biztosak.

Az a gyanúm, hogy a szomszédunk lopja az almánkat.

c) gyanús

Az a helyzet vagy az az ember gyanús, akiről valamit (általában valami rossz vagy eltitkolt dolgot) gondolunk, de nem vagyunk benne teljesen biztosak.

Géza felesége számára gyanús volt, hogy Gézának mindig sokáig kellett dolgoznia. Sajnos nemsokára ki is derült, hogy valójában nem dolgozik esténként, hanem a szeretőjével találkozik.

d) gyanúsított

Az az ember, akit egy rendőrségi vagy bírósági eljárásban hivatalosan meggyanúsítanak valamivel (valamilyen bűntény elkövetésével).

A gyanúsított azt mondta, soha nem járt abban a házban, ahonnan eltűnt az arany.

12) bebizonyít vmit

Olyan információt és olyan érveket mond, amelyeket hallva más emberek elhisznek vagy elfogadnak valamit.

Einstein bebizonyította, hogy az anyag és az energia azonos.

13) megöl vkit

Egy másik embernek halált okoz.

Mark David Chapman 1980-ban megölte John Lennont.

Feladatok**Egészítse ki a mondatokat a megadott szavak megfelelő alakjával!**

sertepertél, rikácsol, fél, félelem, félelmetes, előfordul, boszorkányság, meggyanúsít, gyanú, gyanús, bebizonyít, megöl

A nyelvtanulás nem _____, csak idő és kitartás kell hozzá.

Mindenkivel _____ néha, hogy pár percet késik az óráról.

Az újabb rajzfilmekben sok _____ szörny jelenik meg.

Itt volt a rendőrség, mert a szomszéd házában _____ egy embert.

Én nagyon _____ a kutyáktól, mióta megharapott a szomszéd pulija.

A szomszédban mindig veszszesznek, a szomszédasszony tegnap is éjfélig _____.

Amikor kiderült, hogy pár nappal a pénz eltűnése után Kati vett egy méregdrága sportautót, akkor rá terelődött a _____.

Amikor a filmben a főszereplő meglátta a pisztolyos embert, a _____ mozdulni sem tudott.

Gézát _____ azzal, hogy ő lopta el a pénzt, de gyorsan kiderült, hogy nem is volt a városban.

A rendőröknek _____ lett, hogy pár nappal a pénz eltűnése után Kati vett egy méregdrága sportautót.

Az ügyvéd _____, hogy Géza nem lophatta el a pénzt, mert nem is volt akkor a városban.

Amikor gyerek voltam, mindig a szomszéd szerelőnél _____, mert mindig érdekeltek az autók.

Egészítse ki a szöveget a hiányzó végződésekkel!

A boszorkányok _____ mindenki tud _____, hogy öreg _____, csúnya _____ és gonosz _____.

Hegyes kalap _____ és rongyos, fekete ruha _____ van, seprűnyél _____ lovagol _____, és

egy nagy fazék _____ mindig valamilyen varázsital _____ főz _____, miközben a fekete

macskájuk is ott sertepertél _____ körülött _____.

A boszorkányok csúnya _____ rikácsol _____, hangos _____ és csúnya _____ nevet _____ és időnként béka _____

varácsol _____ egy királyfi _____.

Természetesen minden gyerek fél _____ tőlük.

Boszorkány _____ azonban nem csak a mesék _____ fordulnak elő. A középkor _____ (de

még a kora újkorban is) úgy gondolták, hogy azok az emberek, akik az ördög _____

összefognak, boszorkány _____.

Sok ember _____ meggyanúsítottak boszorkányság _____, és

miután ezt különleges módszerekkel bebizonyít _____, sok ember _____ meg is öltek.